

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՐԺԱՆԻԿ

ՆՈՒՄԵՐՈՒ 204

ԲԵՆԶԵԼՆՊԻՆ

ԻՐԱՆԻ ՍԵՆԵ

2 ՄԱՐՏ

1872

Սէտայը Հաղորդէ զաֆթատա իւշ տէֆա եանի սալը, բէրչնակիչ վէ ճումաա իրթէսի կիւնէրի նէշը օլունաճագ, Ղաղէթանըն Ապօնաթը Ասիթանէ իշուն 15 ապրիլ 1872 սէնէսինէ գատար լաղվ օլմուշ տուր: Պէհէր Նիւսիսէսի 40 փարա տըր: Թաշրալար իշուն բօսթա իւնրէթի զամօ օլունուր: Ղաղէթայա տէրճ օլունմագ իշուն կէօնտէրիլէճէք էվրագ վէ մէքեաթիպ Ղալաթատա Էրմէնի Գիլիսէսի սօգաղընտա Ն. 19 իլէ մուրաղգամ Սէտայը Հաղորդէ օտապընա իրսալ օլունուր: Իշանաթըն պէհէր սըրսաթ իւշ տէֆա 100 փարա, իրինճի տէֆա 60 փարա տըր: Ուզուն նէշրիյաթ իշուն սյըրճա բաղարըղ օլունուր:

ԱՍԻԹԱՆԵ 2 ՄԱՐՏ

ԹԵՎԱԾԻՀԱԹ

Մէհրիսը բուսումամթ ազալըղը իղղէթուլ Բաաֆէթ պէյ էֆէնտիյէ,

Մէհրիսի մէղքիւր ազալըղը, Պէյրութ բուսումամթ նաղըրը սապըղ իղղէթուլ Միքայէլ էֆէնտիյէ (Բօր-թուգալ զատէ),

Պէյրութ բուսումամթ նէղարէթի էմթաա կէօմրիւկի նաղըրը սապըղ իղղէթուլ Մահմուտ էֆէնտիյէ,

Էմթաա կէօմրիւկիւ նէղարէթի Մէյվէ կէօմրիւկիւ նաղըրը սապըղ իղղէթուլ Բամիզ պէյէ,

Մէյվէ կէօմրիւկիւ նէղարէթի Սամսօն բուսումամթ միւտիւրի սապըղ ըրֆաթուլ Իսհակ էֆէնտիյէ թէվէհիզ պույրուլմուշ տուր:

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Ժէնէրալ Պուրպաքի Մ. Թիէր իլէ էօյլէն թաամը էթտիյի էսնատէ, հիւքիւմէթը հաղըրէնին փայտար օլմասընա հէր վէճհ իլէ վէֆատար օլմաղընը պէյան իլլէմիշ տիր:

Մարէշալ Մագ-Մահօն տախի, քի հէր վագրթ Մ. Թիէր իլէ միւլաղաթ իթմէքտէ տիր, ճիւմհուրիյէթէ գարչը օլանլարը թայիպ էտէրէք, Պօնալարթըլլարըն թավրու հարաքեաթընտան գօրգուլաճագ պիր քէօշէ պուլունմայըպ, անլէրին ասաքիր իւղէրինէ ասլա պիր թէէսիրի օլմասըղընը վէ էօմրիւնին սօնունա տագ ճումհուրիյէթի մուհաֆաղա իթմէյէ հաղըր վէ ամատէ օլտուղունու պիլտիրմիշ տիր:

Իմտի Ֆրանսըղ միլլէթի հէր չէյին եէնիսինէ արղուքէշ օլուպ, մօտայը զիյատէ սէվտիյի տէրքեար իսէ տէ, մէմուլ էթմէյիլ քի պունճա ֆէլաքէթտէն սօնրա, միլլէթին ըսլահը հալինէ վէ իլէրուտէ մէնզիլը մէգասըտինէ վասըլ օլապիլմէք իշուն պիրիճիք թարիպ, ճումուրիյէթին իրայէ իլլէտիյի թարիպ օլտուղունու ֆէհմ ու իտրուք իթմէսին:

— Մ. Պիսմարգ պու տէֆա Պէլճիգա հիւքիւմէթինէ կէօնտէրտիյի նօթասընտա չըմէնտըֆէրլէրի պիր Ալմաննա գումրանիաընա վէրիլմէսինի իպրամ իթմէքտէ իսէ տէ, հիւքիւմէթը մէղքիւրէ թարաֆընտան բէտա իլէ ճէվապ վէրիլմիշ տիր:

— Դարա-Տաղըլար, Հիւքիւմէթը սէնիյէ թարաֆընտան Բօտկօրիցասալ

թէտարիք օլունան մուհիմմաթ վէ լէվաղիմաթը հարպիյէտէն տօլայը էնտիլէյէ տիւշար օլմագտա տըրլար, կէչէնլէրտէ Արնավուտուղա կէօնտէրիլէն ասաքիր իշուն զաթէն խապէրտար օլուպ, օրատան վարիտ օլան պիր մէքթուպտա «Թիւրքլէր պիր թարաֆտան տօսթանէ սիւրէթտէ պիլէ էլ ուղաթմագտա օլտուղլարը հալտէ, տիկէր թարաֆտան թէտարիքեաթը հարպիյէյէ թէչէպպիւս էթմէքտէ տիրլէր» տէյի եաղըլմիշ տըր:

Գորչի:

— Մէքսիգատան վարիտ օլան սօն խապէրլէրէ նաղարէն, իլթիլալ կիւն պէ կիւն իլէրի կիթմէքտէ օլուպ, ուսաթ թարաֆտարլարը չօղալմագտա տըր: Պիր գաշ պէյիւք էյալէթլէրին չօղ շէհիլլէրի ասըլար եէտինէ տիւշմիւշ տիր, հաթթա բէյիս Ժօարէղ տախի աղթըղ ասըլարա մուգալմէթ էթմէքտէն գաթը իւմիտ օլարագ, Ամէրիգանըն իմտատընա իլթիւմա էտէճէք իմիշ: Լաքին պուճիւմէ հիւքիւմէթ Ժէնէրալլարը, շիտտէթի պիր մուգալմէթէ հաղըրլանմագտա օլուպ, Ժէնէրալ Բօշանըն զիլրի գօմանտաընտա պուլունան օրտու, մէմալիքին իշէրլէրինէ տօղրու հարէքէթ էտիպ քէնտինէ ասաքիր իմտատիյէ տախի եէթիլէճէք տիր:

րի քէսիւմիշ օլարագ, բուհպանլարըն
թաավիրինի նալայըդ սուրէթտէ
նագշ էթմէք, վէ հէր պիրինէ պիր
տա մէզմուժ իսմէր վէրմէք ն՞է տէ-
րէճէ տինսիզլիք, վէ մէզհէպսիզ-
լիք ալամէթի օլտուղու թարիֆէ
հաճէթ տէյիլ տիր: Մասուն վէ Գօմիւ-
նիսթլէրին էն քէվազէսի Ստանպօլ
տա օլտուղունու շիմտի անլատըդ:

Պու տէֆա Փոլ զազէթաւըն-
տա շու աթիտէքի պաշտօնական
ծանուցումը օգուրուզ:

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՅՈՒՄ

Գումգաբուի Մայր Եկեղեցւոյ
Տէր Գասպար անուն Քահանայն, նոյն
թաղի Ս. Յարութիւն եկեղեցւոյ
սենեակին մէջ անշափահա օրիոր-
դի մը վրայ գաղանական պազը-
տութեան փորձեր ընելը՝ նոյն իսկ
աղջկան մօրը տեսնելովը և Քահա-
նային պատիպատ խօսքերովն ստուգ-
ուած, և Մայր Եկեղեցւոյ պատուար-
ժան Քահանայից քննութեամբն և
ի Պատրիարքարանս մատուցած տե-
ղեկագրովն վաւերացեալ ըլլալուն՝
որոշուեցաւ որ, յիշեալ Տէր Գաս-
պար լուծուած է այսուհետէ ի
կարգէ Քահանայութեան մինչեւ
ցվախճան իւր, և այն եղեւնագոր-
ծութեան ի պատիւ աքօր զրկը-
ված է ի Նիպրոս, ուր պիտի ա-
պաշխարէ: Այսպիսի անբարոյական
և անարժան Քահանայի մը չարա-
գործութիւնն և իւր պատիւն հը-
րատարակելով ի լուր առ հասարակ
ամենայն Ս. Եկեղեցեաց և բարե-
պաշտ ժողովրդոց մերոց, կ'զրուշա-
ցուցանեմք զամենեւին չը գայթակ-
ղիլ երբէք այդպիսի անհամետ պա-
տահարներէն, այլ գիտնալով զի
այդպիսիք չեն կարող միւսանգամ
ընդունուիլ ի պաշտօն Ս. Եկեղե-
ցւոյ, առաքինի և բարեկրօն Եկե-
ղեցականաց յարգը առաւել ճանչեն
և մեծարեն:

26 փետրուար 1872

ի Պատրիարքարանի Հայոց

Կ. Պօլիս.

(Կնի)

Դատարանին Խորհրդոյ

Աշխ. Պատրիարքարանի

Իշպու պաշտօնական ծանու-
ցումուն զէյլինտէ, մէզքիւր զազէ-
թա, Մանգումէյէ վէ Սէտայա գարշը
ճէվապ վէրմէյէ գալգըշմըշ իսէ տէ,
սէվապ եօլունու շաշըմըշ օլարագ,
Սէտայա խրթապէն չէօյլէ սէօյլէր:
Խրիսթիան օլան տիյնէսին:

« Սէր-ը Հօգէթի Պապական
թերթին ալ սոյն դերձակ Մովսեսին,
(շուրէղիլ հէրիֆ, քահանայ օլմազ-
տան էվվէլ, իսմի Մովսէս վէ սա-
նաթը թէրզի օլուպ, պատէհու
տէր Գասպար թէսմիյէ օլունմուշը-
մըշ) դէպքն հրատարակելով, զի-
տուղութիւն կընէ թէ քահանայ մը
որչափ որ եղեւնագործ ալ ըլլայ,
պէտք չէ որ իւր չարիքը հրատա-
րակուի, քանզի, կըսէ, ասով միա-
միտ հաւատացեալները կը գայ-
թակղին, և Փոլոյ իմբագրութեան
այս մասին ըրածն ալ եղեւնագործ
եղեւն է: Ի պատասխանի կըսեմք
թէ, Սէր Պապական թերթ մը
ըլլալով ըստ իւր կղերին գրու-
թեանն կրնայ քահանայից եղեւնե-
րը չը հրատարակել. բայց մեք այն-
պէս չ'ենք, մեր հաւատքը, մեր ե-
կեղեցին կղերին վրայ հիմնեալ չեն
(յօ՞ւն է), ուստի երբ եկեղեցական
մը յանցանք կը գործէ՝ կը հրատա-
րակենք ալ, կը խօստառակենք ալ,
կ'անպատուենք ալ, (կէցցէ՜ Նոր հա-
ւոյ Նորհա՛ւիցեանք), մեր կղերն իսկ
մեզ համաձայն է այս մասին (Վհ-
հո՞ւս), երբ Պապական ըլլանք (Տէր
Վհո՞ւս) այն ատեն Սէտայը հազը-
դէթի տուած խրատը մոռիկ կ'ընենք»:

Փողուն շու աճայիպ ճէվապը-
նա զիյատէ միւթէաճճիօլ օլուպ,
նէ բուհիէ եաղըլաղընը օգուցանլա-
րմըշա պիտիւրմէք իչիւն իյզահա-
թընա կիրիշմէմիզ իճապ էյլէտիյին-
տէն, ճումասա էթմէսի նուսիէմիզ-
տէ շու ֆէրիզէյի իճրա էտէճէյիմի-
զի պիտիւրեմիզ:

ԾԱՆՈՒՅ ԶԵՆՁ

Խնամըն տիւնեայա կէլիշի
չըպլագ օլտուղու կիպի, մէզարա
կիրիշի տախի էօյլէճէ օլտուղու մա-
լիւմ տիր:

Խնամն տողար էօլմէք իչուն,
վէ էօլիւր եաշամագ իչուն: Զիրա

վիճուտի ինսանի ֆանի օլտուղուն-
տան իֆնա օլուրսէ տէ, ճէնապը
Հագըրն սըֆաթը իլահիյէսինտէն,
վէ պէշէրին աղլ ու իտրագըն տայ-
րէսի խարիճինտէ օլան բուհու պա-
գը տըր: Խնամնլար ճիւմլէթէն պիր
սիեագ իւղրէ խալդ օլունուրլար ի-
սէ տէ, չօպան ֆաբիր օճաղընտա,
վէ հիւքիւմտար սէտիր պուճաղըն-
տա իմրարը վագթ էտէր, ֆագաթ
պատ էլ վէֆաթ եէքտիկէրինտէն
ասլա ֆէրզլէրի օլմայըպ, իքիսի տէ
եա ճէզայա սէզա վէ եախօա նայիլը
սէֆա օլմաղա մէզուն տըրլար: Խն-
ամնլար հէյէթը զահիրէյէ պագըպ
օնա կէօրէ հիւքմ էտէրլէր, լաքին
Ալլահըն հիւքմիւ պէօյլէճէ տէյիլ
տիր: Խնամն տիւնեա գարուսուն-
տան իչէրի պօշ կիրէր, լաքին չը
տըղընտա տօլու կիտէր, շու գըսա
եօլճուլուղու էսնասընտա իչլէտիյի
սէվապ վէ խաթանըն հիսապընը
վէրմէք իչուն տէրկեահը իլահիյէ
տողուր ըէվան օլուր: Պունլարը
մէզհէպիմիզին մուղատտէսքիթապ-
լարընտա օգուրուզ:

Տիւնեատա ըրդ ու էտէպիմիզլէ-
վագթ կիւղար օլմագ իչիւն, կէօնա
կէօն թէրթիպ ու թէտպիթլէր էլէ
ալընմըշ տըր: Հայվանլարըն պու-
լունտուղլարը տայրէտէն խուրուճ
էթմէմէլէրի զըմննտա չէքիլէն
զահմէթ փէք չօգ տէյիլ տիր, լաքին
էշրէֆը մախլուգ օլուն պէնի՞ատէ-
միք տայրէյի ինսանիյէտէն վիւլուճ
էթմէմէսի իչիւն, նիչէ նիչէ միւշ-
քիւլաթ վէ մէվանի պուլունտուղու
պահիր տիր: Խըլդաթը ինսանիյէտէ
մէրքիւզ օլան թէմայիլաթը միւղի-
րէտէն միւմքին մէրթէպէ իսթիշ-
քեաթ էթմէք իչուն, ինսանըն փփ-
գաթը հայաթիյէսի տէրէճաթ վէ
միւսատաթը մուայէնէյէ միւնդա-
սիմ օլունմուշ տուր, եանի պու-
կիւն կիւլ. եարըն տա աղլա, պու-
կիւն զէվգ ու սէֆա, եարըն տա
խաթիղֆար ու ճէֆայա հիւքմ օլուն-
մուշ, ֆագաթ պու հիւքմ զուաֆա
վէ հիւմէգա իչիւն տիր, ուղէլա
կիւլմէզ, զէվգ ու սէֆայը սէվմէզ,
աղլայարագ տիւնեայա կէլմիշ օլ-
տուղունու պիտիյինտէն շու ճըհա-
նը քէվն ու ֆէսատտէ շաղ ու իսէն-
տան օլաճագ պիր չէյ պուլմազ:

Ինսանտա իւմ օլմագսա հալիմ օլա-
ճադ եւրտէ վալիմ օլուր, զալիմիք
իսէ մայէսի պիր ալուճ թօրադ տան
միւրէքէ պ օլտուղունու ինքեար էթ-
մէք տիր: Իշթէ պունտան նէշաթ
էտէր հէր պիր քէօթիւլիւք: Ահ,
նիչիւն պիր ճինստէն օլան էֆրատը
պէշէր եւքտիկէրի իլէ հիւսնիւ իմ-
թիզաճտա պուլունմասըն, նիշիւն
դասպ ու դարէթ, դատր ու զուլմէթ
վուզու պուլուն: Աահիհ ֆէյլէսօֆ-
լուգ, պունլարա նազարը թէէսիւֆլէ
պագարադ, Խալիգի պիր, խըլգէ-
թի պիր, վէ պա խուսուս միլլէթի
տէ պիր օլան գարտաշար, կէօյա
տիւննայը փայ էտէմէյօղլար կիպի
պիր պիրիլէ իքի կիւնլիւք էօմր ի-
չիւն, նիզա վէ մարագատա պուլուն-
տուղարընը միւշահէտէ էյլէտիլինտէ
թէէսիւֆ էտէր: Պու կիւն մուհիպ վէ
գարտաշ, եարըն ասուի ճան խը-
րաշ, իշթէ սանա ընգիլ տիւննանըն
մէյվէսի:

Լիկէրչի թէքմիլ ֆէյլէսօֆլուգ
իլէրի կիթմիշ օլտայրտը, սաթըհը
արզտա մուվագդաթէն մէսքիւն օ-
լան նէվը ինսան, պու կիւն պաշգա
պիր հալ ու հարաքէթտէ պուլու-
նաճաղըտը: Լաքին նէ չարէ հէր քէս
հաքիմ օլմաղա արզուլար: Հադիմը
մուլթադըն մահքիւմիւ օլտուղու-
մուզ հալտէ, մահտուտ օլան տէրէ-
ճէմիլտէն թէճավիւղէ գալգըշըրըզ:
Պու իսէ թապիյաթա գարշը սըր:
Ճէնասը Հադ հէր ֆէրտէ այրը այ-
րը պիրէր իթիտատ ս. գապիլիյէթ
իհսան էթմիշ օլտուղու կիպի, հաթ-
թա հայվանլար իլէ սայիր մախլու-
գաթա տախի քէնտի թէհամիլլէ-
րինէ կէօրէ պիրէր եիւք վէրմիշ
տիր: Մէսէլա ֆընտըգ աղաճընտա
պալ գապաղը կէօրմէյիլ:

Ինսան ըուհ իլէ ճիսմտէն միւ-
րէքքէ պ պիր մախլուգ օլտուղու
հալտէ, պիր պիրիլէ իմթիզաճը
միւշքիլ օլան իքի շէյ արասընտա
պուլունուպ, պիրի պու թարաֆա,
տիկէրի տէ օ պիր թարաֆա մայիլ
տիր: Տէմէք օլուր քի ինսան զա-
թէն ճէնկ իչինտէ եաշամագտա օ-
լուպ, պունդուն իւզէրինէ պիր տէ
հիւսնիւ ուխուվլէթէ գարշը պուղզ
ու ատալէթէ գըյամ օլունուրտա,
հալի նէ: Ետէրէճէյէ թէտէննի էթ-

միշ օլտուղունու անլամագ իչուն
չօդ տիւշիւնմէք իսթէմէզ:

(Տէէ-է)

Թ Ե Լ Է Կ Ր Ա Ֆ Ի Յ Է

Բարիզ 9 Մարտ.

Միլլէթ մէճլիսի Մ. Լըֆրա-
նըն իրայէ իյլէտիլի էֆրատա գար-
շը կէլտիլի հալտէ, Մ. Թիէր իս-
ֆասընը վէրէճէյինի պէյան իյլէմիշ
տիր:

Բօմա 9 Մարտ.

Մ. Միւնիէթի, Ֆրանսա ճու-
մուրիյէթի նէզտինէ էլիլիք մէմու-
րիյէթինի գապուլ իթմէտի:

Պէրն 9 քէզա.

Մաժժինի վէ Նաթան, Իթա-
լիտա իիթիլալ չըգարմաղա չալը-
շըյօրլար:

Լօնտրա 9 մարտ.

Հապէշ իմրէրաթօրու Թէօտօ-
րուն օղլու, Հապէշիսթանտէ պիր
կիւն մէտէնիյէթի իճրա իթմէյէ
միւզթէտիր օլմագ իչիւն, Ինկիլ-
թէրա վասէթասըլլա Լօնտրայէ կէ-
թիլիլպ թէրպիյէսինէ պաղըլը-
ղը վիւքէլա թարաֆընտան բարա-
մէնթօյէ պէյան օլունմուշ տուր:

Բարիզ 10 քէզա.

Սքանեատա իիթիլալ զուհուր
իյլէտիլինին խապէրի պուրայա վասըլ
օլտու Թէլէկրաֆճա մուխապէրաթ
գաթ օլունմուշ տուր:

Վիէննա 10 մարտ.

Ավսթրո-Օթոման պանդաղընըն
Սթանպուլաքի տիրէթթօրու Մ.
Հայմ, Թրիէսթէ թարիղիլէ կէլէ-
ճէք բէնչէնպիհ կիւնիւ Տէր-Սաա-
տէթէ կիթմէք իչիւն եօլա չըգա-
ճագ տըր:

Բարիս Բէզա.

Ֆրանսա թարաֆընտան Ալման-
եայէ վէրիլէճէք թաղմինաթըն
տէօրթիւնճիւ գըսթը օլան եարմ
միլեար ֆրանք պու տէֆա թէտի-
յէ օլունտու:

Բարիս 11 մարտ.

Մ. Լըֆրանըն էֆրատը հէր
քէսին զիհնինի իշթիլալ էթմէքտէ
տիր, պու խուսուստա հիւքիւմէթ
իլէ Գօմիսիօն մէյանէսինտէ պիր
ուղլաշմա հուսուլա կէլէճէյի զանն
օլունմագտա տըր:

Բրէնս տը կալ տիւն ադշամ
պուրայա վասըլ օլտու, պու կիւն
Վէրսայլտա Մ. Թիէր թարաֆըն-
տան գապուլ օլունտու: Միւշարի-
լէյհտէ խասթալըդ նըշանէլէրի կէօ-
րիւմէմէքտէ տիր:

Գօլօնեա 11 քէզա.

Գօնթ Շամպօր շէհրիմիզտէն
կէչտի:

Բիզա 11 մարտ.

Մաժժինի տիւն վէֆաթ էթտի:

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

Բարեկենդան միւնասիւ
պէլթիլէ գրաշարլարըմըլբա-
ղար իրթէսի կիւնիւ կէօ-
րիւնմէտիքլէրինտէն, սայր
կիւնիւ զարուրի զաղէ-
թամըլ չըգարըլմամըշ տըր:

Մագաթարեան Ակոր էֆէն-
տի Թիւրքճէ վէ Ֆրանսըլճա թէր-
ճիւմէ, վէ տէվայիրը ըհամիյէյէ
թագտիմ օլունաճագ պիլ ճիւմէ
մէքեաթիպաթ վէ էվրաղը սայիրէ
վէ իքի իսանտան տախի գօփիտ
զալէմէ ալմաքիչիւն, պու տէֆա Ղա-
լաթատա քիւրէքճիլէր իչինտէ Շէ-
քէրճի խանընտա Տնումէթօլու օտայը
քիւշատ իթմիշ օլտուղունտան, պու
մէալտէ թահրիրաթ եաղտըրմագ իս-
թէյէն զէվաթ, մահալը մէզպուրէ
միւրաճաթ իյլէմէլէրի:

Գաթօլիք տինտարանընա էլ-
զէմ օլան տուալարընըն իլալէսի
իլէ պու տէֆա մաթպամըլտա
թապ ու նէշը օլունմուշ օլան

Հ Ո Վ Մ Է Ա Կ Ա Ն

ԲՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ ՎԱՐԳԱՊԵՏՈՒԹԻՆ
Ֆիրսիթ օլունուր: Ֆիյ 50 բարա:

ՖՈՆՏՕ ՖԻՅԱԹՎԱՐԸ			
ՂԱԼԱՅԱ ՊՕՐԱՅԱԸ			
Սայր			
Սապահ Փետրուար	29	36	08
Ագշամ		36	01
Չարշանպա			
Սապահ Մարտ	1	36	10
Ագշամ		35	53
ՍԱՀԻՊԻ ԽԹԻՅԱԶ ՎԷ ՄԷՍԱԼԸ ՂԱԶԷԹԱ			
ՄԻՅՈՅԷԼ ԷՔՈՒՐՃԵՆՆ			
ՂԱԼԱԿԱ			
Նօ 19 ԷՐՄԵՆԻ ՔԻԼԻՍԱՍԸ ՍՕԳԱԶԸ			
ԽԱՆԸ ԳԷՊԻՐ			